

[Poul Møller.]

som formentlig er udskudt og vil være udskudt til det yderste tidspunkt, og styrtet den konservative regering, kan man næppe vente et initiativ fra den nye arbejderregering, i hvert fald ikke et, som går ud på at søge om medlemskab, og da ikke på de vilkår, hvorom den konservative regering forhandlede. Fra fransk side tyder heller ingenting på en ændret indstilling, og bebudelsen af, at de Gaulle vil modtage genvalg som Frankrigs præsident, gør det jo endnu mere usikkert, at vi kommer til at stå over for en afspænding imellem markedsområderne. Vi bør derfor se i øjnene, at det er usandsynligt, at markedsproblemerne på ny vil møde os på samme måde, som det skete i eftersommeren 1961, hvor folketinget besluttede sig til at ansøge om Danmarks optagelse i fællesmarkedet samtidig med Storbritannien. Den engelske ansøgning må anses for de facto at være trukket tilbage, og forudsætningen for den trufne folketingsbeslutning må derfor betragtes som bortfaldet. Den tog sigte på en konkret, aktuel situation og ikke på en tænkt situation, der sandsynligvis aldrig mere vil møde os.

Hvor beklageligt dette end er, så tvinger det os til det, som man nu kalder ny tænkning, nye overvejelser. En gang forspildt vender de historiske muligheder sjældent tilbage. I modsætning til vore partnere inden for EFTA kan vi ikke basere vor handelspolitiske fremtid alene på denne organisation, og vi kan ikke længere håbe, at fællesmarkedets landbrugsordning ikke vil blive en realitet. Det franske pres er for stærkt, det er jo nærmest ultimativt. Vor kød- og kreatureksport vil derfor være bragt i alvorlig fare i løbet af den folketings-samling, vi nu har påbegyndt.

Udenrigsministeren vil sige, at det netop er derfor, han den 8. oktober var i Bruxelles og forhandlede med EECs kommission, men endnu ved vi ikke andet derom, end at han fik en elskværdig modtagelse. Det har vore

udenrigsministre altid fået, men elskværdighed kan vi ikke leve af, og hvis vi ikke opnår sådanne indrømmelser, at vi kan opretholde denne livsvigtige landbrugseksport til det europæiske fastland, hvad så? Så rammes vi for alvor af den europæiske splittelse, og så er vor markedspolitik uigenkaldeligt brudt sammen. I så fald nødsages vi til at stable en ny markeds-politik på benene med en ny målsætning.

Under de nu indledte forhandlinger i Bruxelles, hvis resultat ingen kender, vil det være en belastning, om debatten om en revideret markedspolitik skal uddybes dér, men jeg spørger den højtærede udenrigsminister, om han og hans parti er rede til en helt fordomsfri drøftelse af Danmarks stilling, hvis forhandlingerne i Bruxelles ender så negativt, at det må anses for umuligt for os at opretholde vor landbrugseksport til de seks så nogenlunde i det omfang, den har haft hidtil.

Der er endnu et spinkelt håb for et udvidet handelspolitisk samarbejde i Kennedy-runden, som statsministeren gik ganske let hen over. Ude omkring optager det ledende politikeres tanker i ganske anden grad. Jeg vil derfor bede den højtærede udenrigsminister udtale sig nærmere om, hvilke forventninger han nærer til disse forhandlinger, og hvorledes EFTA-landene vil sikre sig medindflydelse på dem. For EFTA er måske den handelsblok, som har størst interesse i, at der opnås et reelt resultat til gavn for en friere verdenshandel, men til gengæld har den i kraft af hele sin løse konstitution den mindste evne til at manøvrere samlet.

Det nordiske samarbejde må i denne markedspolitiske pause, der måske kan blive langvarig, efter vor opfattelse styrkes på en mere effektiv måde, end den højtærede statsminister gav udtryk for i sin åbningstale. Det er, som om man alene lægger vægten på at udbygge et samarbejde mellem myndigheder og regeringer, men glemmer, at formålet med det nordiske sam-